

GÖTEBORGS UNIVERSITET

Nyhetsbrev 15

NOVEMBER 1996

Med kalendarium för perioden

18 november – 30 november

nyhetsbrevet ges ut av informationsavdelningen vid göteborgs universitet, vasaparken, 411 24 göteborg. upplaga: 4 000 ex redaktör: birgitta pande tel 031-773 10 21 datorpost: Birgitta.Pande@adm.gu.se layout: mikael stoltz tel 031-773 10 04 datorpost: Mikael.Stoltz@adm.gu.se fax: 031-773 46 60 bidrag insändes senast 14 dagar före utgivning av nyhetsbrevet som beräknas komma ut omkring den 1 och 15 i varje månad under terminstid. <http://www.gu.se/GUN/Nyhetsbrev/> tryck: pr-offset

NOR delas ut 1997

Utdelningen av utmärkelsen "För nit och redlighet i rikets tjänst", NOR, kommer inte att äga rum i december som varit brukligt utan anordnas först den 14 februari 1997. Anledningen till senareläggningen är att aulan, universitetshuset i Vasaparken, är under renovering. NOR tilldelas den som varit i statens tjänst i 30 år.

Ny fakultetsnämnd

Från den 1 jan 1997 kommer Handels-högskolan vid Göteborgs universitet att ha en fakultetsnämnd.

Vetskap går i graven

Vetskap om högre utbildning och forskning har varit en rik källa att ösa ur från landets universitet. Nu meddelas från Linköpings universitet att Vetskap upphör vid utgången av detta år. Det har inte gått att finna en tillfredsställande organisatorisk och finansiell lösning för Vetskap som alltsedan nedläggningen av dåvarande UHÅ saknat en naturlig huvudman.

Naturvetarmässa

Den 5 november anordnades för första gången en naturvetarmässa i Göteborg. Den var ett heldagsarrangemang förlagt till Geovetarcentrum och Lyktan. Arrangörerna hoppas att naturvetarmässan skall bli en årlig tradition. Mer info: Jan Westin, tel 031-773 48 34.

BOKMÄSSAN större än någonsin

Arets bok- och biblioteksmässa ägde rum 24-27 oktober på Svenska Mässan i Göteborg och var den tolfte i ordningen. Professorn och Nobelpristagaren Wole Soyinka och FNs tidigare generalsekreterare Pérez de Cuellar deltog i invigningen av mässan som i år inföll just på FN-dagen. Pérez de Cuellar sa förhoppningsfullt:

– Culture will lead us to development. Göteborgs universitet deltog med en stor monter och hade nöjet att presentera de två nya bokverken *Göteborgs historia - näringsliv och samhällsutveckling* och *Göteborgs universitets historia I-II*, samt den nybildade forskningsfonden och ett flertal skrifter i vilka universitetets olika fakulteter profilerat sig.

Yttrandefrihet och mångkultur var mässans aktuella temata och förutom alla böcker var många intressanta författare tillstädes. En av dem var Hanif Kureishi, en 42-årig författare med pakistanskt påbrå, född, uppvuxen och bosatt i London, där han skriver på engelska. Han trodde inte på "mångkultur". Han förklarade på det seminarium som han deltog i med Stephen Farran-Lee, chefredaktör för BLM: – Jag vill berätta om vad jag känner som invandrare, som en människa i exil. Både *The Black Album* och *The Buddha of Suburbia* handlar om invandrare i London. Hanif Kureishi blev först känd för filmen *My Beautiful Laundrette* (1985) som visats på svensk TV.

En annan författare med indiska rötter är Moyez G Vassanji född i Kenya, uppvuxen i Tanzania och utbildad i Boston. Han intervjuades av radioproducent Monica Lauritzen. Mr Vassanji studerade fysik och arbetade sedan vid ett kärnkraftverk i Ontario innan han började skriva på heltid. Hans fjärde roman *Hemligheternas bok* belönades med Canadas förnämsta utmärkelse: *Giller Prize*. Nästa bok- och biblioteksmässa infaller den 30/10 - 2/11 1997.

Personalnytt

Nya förordnanden

- Kasra Afsarnejad univ lektor i statistik
- Anneli Ambring laboratorieassistent vid avd för klinisk fysiologi
- Stina Aulin universitetsadjunkt i svenska för invandrare
- Staffan Johansson universitetslektor i förvaltningsekonomi
- Ewa-Lotta Kärrstedt laboratorieassistent vid avd för kardiologi och thoraxkirurgi
- Göran Malmstedt forskarass i historia
- Lena Larsson Mossberg universitetslektor i företagsekonomi ssk marknadsföring
- Hans Persson forskarass vid fysiska inst
- Annette Thörnquist forskarass i historia

Nya docenter

- Marie Demker docent i statsvetenskap
- Bengt Eriksson docent i ortopedi
- Soly Erlandsson docent i psykologi
- Arne Nilsson docent i sociologi
- Nils-Olov Stålhammar docent i nationalökonomi
- Kjell Torén docent i yrkes- och miljömedicin

Ny internrevisor

Peter Edlund heter den nye internrevisorn som börjar den 1 jan 1997.

Var är kvinnorna?

Vid universitetsstyrelsemötet den 27 september påpekade ledamoten Monika Tunbäck Hanson att det är klenst beställt med kvinnlig representation i vissa nämnder och kommittéer. Hon angav som exempel universitetets centrala arbetsmiljökommitté där alla ledamöter är män och endast en av suppleanterna är kvinna. Av mötetsprotokollet framgår inte om påpekandet kommer att föranleda någon åtgärd.

Ring upphittad

Ring upphittad inom Sahlgrenska sjukhusets område den 6 nov. Återfås mot beskrivning, tel 60 12 19.

Svensk epostkatalog på www

På adressen: <http://x500.umu.se/is.html> kan du gå in och söka efter svenska epostadresser. Förutom alla de svenska universiteten och högskolorna finns en rad myndigheter och företag indexerade. Tjänsten är den för närvarande mest heltäckande epost-katalogen. Prova!

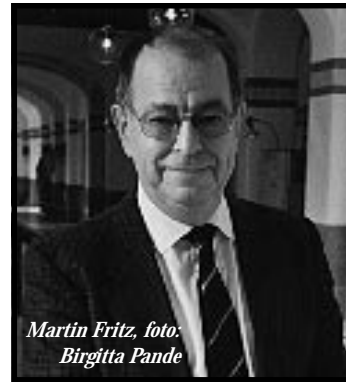
Avtal med Öst- och Sydostasien

En delegation under ledning av prorektor Martin Fritz har nyligen varit i Öst- och Sydostasien. Flera samarbetsavtal har skrivits och samarbete har upprättats med universitet i Kina, Japan, Malaysia och Singapore. Avsikten med delegationens resa var att etablera utbyte av studenter, lärare och forskare och att utbyta erfarenheter av tidigare avtal.

Göteborgs universitet är ett av Nordens främsta universitet när det gäller Öst- och Sydostasienstudier. Ett Centrum för

Öst- och Sydostasienstudier har funnits ett tiotal år. Universitetet har en internationell ekonomlinje med inriktning på Japan. Ett nytt initiativ har tagits för att ge kinesiska studenter möjlighet att läsa ekonomi i Göteborg.

Mer info: Hans Antlov, Centrum för Öst- och Sydostasienstudier, tel 031-773 46 29 och Ingela Elofsson, internationella sekretariatet, tel 031-773 49 29.

Martin Fritz, foto: Birgitta Pande

Nya behörighetsregler

Nya behörighetsregler för antagning till universitet och högskolor var den viktigaste frågan på högskoleverkets styrelsemöte som ägde rum i Göteborg den 29 oktober. – Syftet med de nya behörighetsreglerna är att skapa ett enhetligt system för hela landet som är enkelt, överskådligt och förutsägbart, sa högskoleverkets generaldirektör Agneta Bladh.

Styrelsens beslut fattades efter en ingående diskussion om huruvida förkunskapskrav på svenska och engelska skall ingå i standardbehörigheterna. Efter votering, som utföll med fem röster mot fyra, beslöt högskoleverkets styrelse att särskilda förkunskapskrav på svenska och engelska inte skall finnas *generellt* utan endast för vissa utbildningsområden, exempelvis utbildningar för undervisningsyrken.

Universitetskansler Stig Hagström som är ordförande i styrelsen, sa i ett uttalande att samtliga ledamöter i styrelsen värnar om utbildningskvalitet och om den enskilda studenten. Skiljelinjen mellan ledamöterna går i bedömningen av vilken ram styrelsen har för sitt beslut. Styrelsen har att följa de riktlinjer som regering och riksdag har fastställt. Riksdagen har bestämt vilka krav på bl a svenska och engelska som skall ingå i den grundläggande behörigheten till högskolan.

Särskild behörighet i form av standardbehörigheter

Högskoleverket har bestämt att den särskilda behörigheten skall organiseras i sju så kallade standardbehörigheter som var och en svarar mot breda utbildningsområden. Det finns t ex en standardbehörighet avsedd för *humaniora, information, teologi och juridik* och en annan för *vård*. Flera av standardbehörigheterna är för tydlighetens skull också indelade i undergrupper. Högskoleverket har dels fastställt vilka standardbehörigheter som skall finnas, dels vilken standardbehörighet som skall gälla för utbildningar som leder fram till en yrkesexamen, t ex läkarexamen. För övriga kurser och program får universitet och högskolor själva bestämma inplaceringen. De nya reglerna skall gälla från höstterminen 1997.

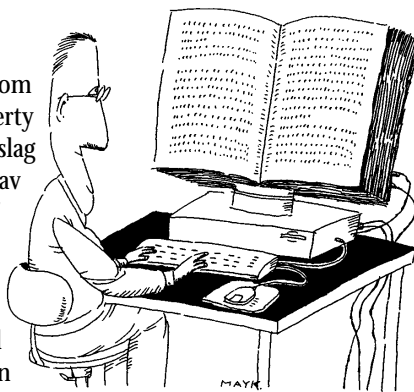
Mer information: Anne-Marie Rydell, tel 08-453 71 10.

Rådet för forskning om universitet och högskolor

Regeringen har utsett följande personer att från den 30 juni 1996 till 31 dec 1997 fortsatt vara ledamöter i rådet för forskning om universitet och högskolor: professor Margareta Bertilsson, rektor Sigbrit Franke (ordf), rektor Jan Ling, rektor Ingemar Lind, utredningschef Jörgen Ohlsson, rektor Bengt Sivberg, ped konsult Nils Trowald, professor Björn Wittrock.

Forskarna, nätverkspubliceringen och biblioteken

Pay per view kan bli konsekvensen om WIPO (World Intellectual Property Organization) får igenom sitt förslag om tillägg till Bernkonventionen - skydd av litterära och konstnärliga verk. I artikel 7 slås det fast att upphovsrätten skall omfattas direkt och indirekt reproduktion av verk på vilket sätt det än sker. Detta innebär att när du får upp en text eller bild på din databildskärm likställs detta med en exemplar-framställning, för vilken du är betalningsskyldig. Förslaget kan i sin värsta form bli ett hårt slag mot universitet, forskning och bibliotek. Detta var ett av diskussionsämnen på konferensen "Forskarna, nätverkspubliceringen och biblioteken" som anordnades av BIBSAM i Sigtuna den 11-12/11. Enligt Peter Seipel, professor i rättsinformatik vid Stockholms universitet finns det en missuppfattning om "det laglösa internet" att allt skulle vara tillåtet, att övergången till digital information via internet och www medför så stora påfrestningar på upphovsrätten att den inte är tillämplig. I själva verket gäller samma publiceringsregler på internet, som för andra medier, men någon organiserad kontrollant finns inte idag. Vad är då skillnaden mellan en bok och en bildskärm i det när det gäller kontroll av upphovsrätten? Svar - det går att sätta en myntbox på datorn/bildskärmen och på så sätt ta betalt för all access till upphovsrättsskyddat material. IT-kommissionen har inrättat ett IT-rättsligt observatorium med uppgift att "se vad som egentligen händer" på internet i de här frågorna.

Vad blir t ex bibliotekens roll i framtiden, med nya medier, regler och förutsättningar? - Det tål att tänka på", sa Peter Seipel.

Läs mer om upphovsrätten på: <http://www.kb.se/bibsam/kjell/wipoyttr.htm>

Vetenskaplig publicering på internet?

Är nuvarande system med förlagsutgivna vetenskapliga tidskrifter ett hinder för den vetenskapliga kommunikationen? Kan universiteten undvika att betala två gånger för forskningen - först i form av lön till forskarna och sedan med dyra prenumerationer på vetenskapliga tidskrifter? Kan man utnyttja de elektroniska nätverken för att göra den vetenskapliga publiceringen allmänt och gratis tillgänglig?

Ja, det anser Stevan Harnad, professor i psykologi vid universitetet i Southampton och redaktör för tidskriften *Behavioral and Brain Sciences*. Sedan 1990 är han även redaktör för den första kvalitetsgranskade vetenskapliga tidskriften på Internet *Psycoloquy*.

Professor Harnad menar att forskarna ingått ett orättfärdigt avtal med förläggarna. För att kunna sprida sina skrifter måste de överlåta den ekonomiska upphovsrätten till sina arbeten åt förlagen och sedan acceptera att dessa finansierar sin utgivning med allt högre tidskriftspriser. Forskarna får som regel inte betalt för en tidskriftsartikel. De vill enbart sprida sina arbeten så brett som möjligt och få en garanti för att de finns tillgängliga på längre sikt.

Elektronisk publicering blir väsentligt billigare än tryckta tidskrifter. Likväl kvarstår vissa kostnader för "publiceringen" i det elektroniska mediet. Dessa kostnader kan betalas i form av avgifter från författarna, som i sin tur ersätts inom anslagen från universitet och forskningsråd. Då skulle tidskriftsartiklarna kunna ställas till fritt förfogande på nätet. Nätverkspubliceringen når ut snabbare, till fler och ger nya möjligheter till direkt interaktivitet. Dock finns en rädsla för att kvalitetskontrollen inte skall fungera och att meritvärdet av elektronisk publicering är oklart. Det är emellertid bara en tidsfråga innan dessa spärrar kan övervinnas.

Stevan Harnad var huvudtalare vid konferensen *Forskarna, nätverkspubliceringen och biblioteken* på Sjudarhöjden, Sigtuna, den 11 november.

Professor Harnads arbeten finns på <http://cogsci.soton.ac.uk/~harnad/intpub.html>

från styrelsen

Vid universitetsstyrelsens sammanträde den 8 november fanns följande ärenden på föredragningslistan.

- Prövning av professor i historia (efter Bo Stråth). Förslag: återbesattes med oförändrad ämnesbenämning
- Inrättande av professor i afrikanska språk. Förslag: inrättas från 1 jan 1997 med placering vid inst för orientaliska språk
- Inrättande av en professor i medicinsk genetik (efter Lorentz Poellinger). Förslag: inrättas från 1 jan 1997
- Inrättande av en adjungerad professor i fotografi och en adjungerad professor i film. Förslag: inrättas längst till den 30 juni 1998, 45 % av heltid
- Verksamhetsplan och budget för bå 1997-1999
- Upphandling av nytt löne- och personaladministrativt datasystem (PA-system)
- Nämndorganisation nästkommande mandatperiod: medicinska, samhällsvetenskapliga och matematisk-naturvetenskapliga fakulteterna
- Nämnden för biovetenskap: ändrad organisationsstruktur
- Ändring av institutionsindelningen vid medicinska fakulteten. Förslag:
  - inst för medicinsk kemi och mikrobiologi upphör 1 jan 1997
  - inst för medicinsk och fysiologisk kemi bildas från 1 jan 1997
  - inst för medicinsk mikrobiologi och immunologi bildas från 1 jan 1997
  - avd för klinisk farmakologi inrättas inom inst för fysiologi och farmakologi från 1 jan 1997
- Forskningsledighet i samband med avslutad dekanusuppdrag. Förslag: efter fullgjort uppdrag erbjuds en extra sabbatstermin för forskning
- Styrelsens arbetsuppgifter och arbetsformer
- Rapport om Iran-avtalet, skrivelse från studentkommittén

...skämt åsido

If the good people, in their wisdom, shall see fit to keep me in the background, I have been too familiar with disappointments to be very much chagrined.
(from address at New Salem, Illinois by Abraham Lincoln 1809-1865)

Adolf Hitler: "Bilen har skänkt mig mitt livs skönaste stunder"
(ur *Bilismen - I kris?* av Emin Tengström)

Uträttar man var dag mer än vad som väntas av en, dröjer det inte länge förrän det väntas av en.
(Karl Gerhard)

Publikationer

Kejsare, huliganer och pappenheimare. En utflykt bland ord och uttryck bildade på personnamn av Gunnar Bergh. Teckningar: Carl Magnus Bergh. Carlsson Bokförlag.

Cornelius H. Edskes, FDhc. Publication in Honor of Cornelius H. Edskes, Göteborg, Oct 19, 1996 (Studies from the Musicology Dept, Univ of Göteborg, no. 45; edd.: Hans Davidsson & Paul Peeters, Göteborg Organ Art Center), 46 pp. / ISBN 91 85974 37-4.

Political Prophets and the Word. The Fundamental Threat to Freedom of Expression edited by Marika Ekman and Ingemar Karlsson. The Swedish Rushdie Defence Committee in collaboration with Article 19, The Göteborg Book Fair and Göteborg University. Smegraf, Smedjebacken 1996.

1993 års högskolereform. Vad blev det av den? Sju vittnesmål efter tre år. Högskoleverkets skriftserie 1996:6 S. AB PP Print, 1996.

Projektledaren i praktiken 1-5 av Leif Marcusson och Anders Ahlin. Studentlitteratur AB, Box 141, 221 00 Lund, tel 046-31 20 00.

Numerisk analys - en introduktion av Lars Eldén och Linde Wittmeyer-Koch, Pris: 499 kr inkl moms. Studentlitteratur AB, Box 141, 221 00 Lund, tel 046-31 20 00.

Abstrakta maskiner och formella språk av Magnus Boman och Jussi Karlgren, Pris: 373 kr inkl moms. Studentlitteratur AB, Box 141, 221 00 Lund, tel 046-31 20 00.

C++ direkt av Jan Skansholm. Pris: 533 kr inkl moms. Studentlitteratur AB, Box 141, 221 00 Lund, tel 046-31 20 00.

Akademibokhandeln tar över Fritzes InformationsCenter i Stockholm

Akademibokhandelsgruppen AB har från den 1 juli 1996 övertagit butiken Fritzes InformationsCenter på Regeringsgatan 12, Stockholm. Vid månadskiftet okt/nov stängdes butiken på Regeringsgatan och personal, boksortiment och CD-ROM-avdelning flyttade till Akademibokhandeln på Mäster Samuelsgatan 32, Stockholm. Enligt uppgift kommer Akademibokhandeln att kunna erbjuda det största sortimentet vad gäller facklitteratur.

Mer information: butikschef Mats Thomason, tel 08-613 61 31. **OBS!** Välkomsterbjudande: **Norstedts stora engelska ordbok** för 495 kr och **Norstedts svenska ordbok** för 195 kr. Erbjudandet gäller t o m 31/12 1996 och kan ej kombineras med andra rabatterbjudanden.

Arvid Carlsson blir "associate"

Arvid Carlsson har nyligen blivit invald i USAs National Academy of Sciences, vilket är en stor ära. Akademien består av 1800 ledamöter och 300 "foreign associates" och akademien kan stoltsera med 124 Nobelpristagare bland sina ledamöter.

Professor Arvid Carlsson är professor emeritus i farmakologi vid Göteborgs universitet. Mellan åren 1959 och 1989 innehade han professur i farmakologi vid universitetet. Under tre decennier har han varit världsledande inom neurofarmakologin. Hans unika upptäckter inom dopaminforskningen har lett till ny förståelse och nya effektiva behandlingsmetoder mot schizofreni och Parkinsons sjukdom. År 1994 fick han Japanpriset på 3,8 milj kronor. Det priset utdelades av The Science and Technology Foundation of Japan. Japanpriset ges för att främja fred och välfärd.

Arvid Carlsson har vid något tillfälle sagt:

– Människans hjärna är den mest sofistikerade apparat som vi känner men den är anpassad till helt andra miljöer än dem som vi idag lever i. De snabba förändringarna i människans miljö utsätter hjärnan för stora påfrestningar.

Kort information om Akademien som grundades 1863:

The National Academy of Sciences is a private, non-profit, self-perpetuating society of distinguished scholars. Members and foreign associates of the Academy are elected in recognition of their distinguished and continuing achievements in original research. Election to the Academy is considered one of the highest honours that can be accorded a scientist.

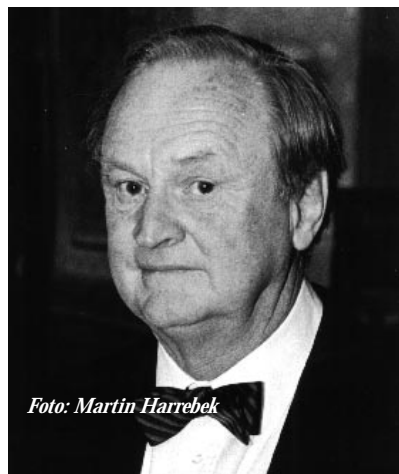

Foto: Martin Harrebek

Medborgarnas Europa

Den 26 november inleder Europeiska kommissionen en informationsatsning som i Sverige fått namnet "Medborgarnas Europa". Studier har nämligen visat att få känner till sina rättigheter och möjligheter såsom EU-medborgare inom den inre marknaden.

Informationen kommer att behandla följande områden:

- att arbeta och bo i ett annat EU-land
- att studera i ett annat EU-land
- att resa inom EU
- att handla över gränserna och utnyttja finansiella tjänster
- hälsa, säkerhet och likabehandling
- tredjelandsmedborgares rättigheter på inre marknaden.

Det kommer att produceras tio stycken guider med tillhörande faktablad där det lämnas detaljerad information. Dessa ska finnas tillgängliga på EU:s alla språk på internetadress: <http://citizens.eu.int>. Det går också att ringa 020-794949 och beställa material eller ställa detaljerade frågor via svensk telefonist.

Kontaktperson: Johan Ahlgren, EU-sekretariatet
Tel: 031-773 10 89

Nyheter från infektionsområdet

Vid det fakultetssymposium som anordnades av medicinska fakulteten den 7 november presenterades nyheter från infektionsområdet. Bland annat berättade Leif Dotevall om fästingöverförda infektioner. Dessa har ökat i omfattning och föreläsaren ställde några retoriska frågor om vad som kunde vara orsaken:

- är det en ökning av fästingar?
- är det en ökad förbuskning?
- är det ökade fritidsaktiviteter?
- fler rådjur?

Det senare stämmer, det finns tydligen cirka en halv miljon rådjur numera och en del av dessa betar gärna i trädgårdar och medför på det viset sina fästningar till människans närhet. En del av infektionerna är lindriga och självläkande, i undantagsfall blir det svåra infektioner. Bästa sättet att undvika fästingbett är, enligt en bild som förevisades, att använda styltor ute i naturen!

Gunnar Norkrans redogjorde för behandlingsförsök vid heptatit B och C och Johan Lindberg beskrev nya hepatitformer.

Mer information om symposiet, tel 773 35 77.

Övertalighet vid med fak?

Medicinska forskningsrådet, MFR, har meddelat att man kommer att minska de medel som rådet tilldelat fakultetens forskare med 17 procent. Detta betyder drygt 10 milj kronor mindre i anslag. Fakultetens ledning har bedömt att den nedskärning som måste göras i första hand skall ske genom uppsägning av administrativ och teknisk personal. Mellan 30-40 tjänster kan komma att beröras. MBL-förhandlingar med de fackliga organisationerna inleddes den 16 oktober men kan inte avslutas förrän definitivt beslut om nedskärningarna av MFRs anslag fattats av riksdagen i december månad. Enligt uppgift i medicinska fakultetens Kansli-Nytt förbereder fakultetsledningen en samlad aktion tillsammans med övriga medicinska fakulteter i landet. Man överväger att göra en uppvaktning på utbildningsdepartementet. Kontakter har tagits med Stiftelsen för strategisk forskning för att därifrån få ekonomiskt stöd.

Biomedicinsk forskarskola startar

En forskarskola i biomedicin kommer att starta vårterminen 1997 i Göteborg. Skolan är en av sex lokala biomedicinska forskarskolor som finansieras av Stiftelsen för strategisk forskning. Forskarskolan i Göteborg baseras på en samverkan mellan Göteborgs universitets medicinska, odontologiska och matematisk-naturvetenskapliga fakulteter och Chalmers tekniska högskola. Det fakultetsöverskridande samarbetet inom biomedicinsk forskning, som redan existerar vid universitetet och Chalmers tekniska högskola, kommer att utnyttjas för att ge ett bredare vetenskapligt avstamp för studenter på väg in i forskarutbildningen. Forskarskolan kommer att utgöra ett överbyggande år mellan grundutbildning och forskarutbildning. Genom tre s k laboratorierotationer om vardera ca 9 veckor inom olika forskningsgrupper skall studenterna ges inblick i och kunskap om olika vetenskapliga frågeställningar. Målet är att ett av dessa projekt, efter avslutad forskarskola, skall kunna ligga till grund för ett doktorandprojekt. Inom ramen för forskarskolan ingår även fortlöpande teoretisk vidareutbildning med föreläsningar och forskningspresentationer men även diskussioner om vetenskapsetik, presentationsteknik och bioinformatik.

25 studenter per år till forskarskolan

Målet är att anta ca 25 studenter per år till forskarskolan. För att få hög kvalitet är det angeläget att flertalet biomedicinska verksamhetsområden finns representerade inom forskarskolan. De institutioner och forskargrupper som är intresserade av samarbete med forskarskolan är välkomna att anmäla sitt intresse senast den 29 nov 1996 till Håkan Billig, Fysiologiska inst, Medicinarg 11, 413 90 Gbg, 031-773 35 34, fax 031-773 35 31. Mer information: <http://webnet.mednet.gu.se/forskarskola>

Konferenser

4-6/12 Kulturvetenskaplig forskning - ett fält i utveckling. Konferens för forskare inom det kulturvetenskapliga området arrangerad av avd för kulturvetenskap vid Göteborgs univ. Info: Eva Lilja, tel 031-773 41 35 eller Veronica Trépagny, tel 031-771 41 68.

9/12 Bildning och utbildning i fjärrperspektiv. En konferens om bibliotekens roll i det livslånga lärandet. Plats: City Conference Centre, Norra Latin, Aulan, Drottninggatan 71 B, Stockholm. Tid: kl 9.30-16. Deltagaravgift: 0. Anmälan senast 20/11 till Kungl biblioteket, Box 5039, 102 41 Stockholm, fax 08-463 42 74. Info: Agneta Lindh, tel 08-463 42 69.

28-29/1 1997 Teknopol 97 - Sveriges första nationella konferens om innovationer och produktförnyelse. Plats: Konserthuset, Malmö. Avgift. 3 400 kr + moms. Intresseanmälan kan göras omgående till Lundaforum AB, Forskningsbyn Ideon, 223 70 Lund. Info: Lundaforum AB, tel 046-18 25 10, fax 046-14 28 05.

Lediga tjänster

Sista ansökningsdag anges före varje tjänst.

Vid Göteborgs universitet, Vasaparken, 411 24 GÖTEBORG

19/11 två tjänster som forskarassistent i socialt arbete, ref nr E 333 3228/96. Upplys: prefekt Lisbeth Johnsson, tel 031-773 15 80.

21/11 universitetslektor i spanska, ref nr E 324 3395/96. Upplys: prof Kent Benson, tel 031-773 27 79.

26/11 forskarassistent i statsvetenskap, ref nr E 333 3440/96. Upplys: prefekt Lennart J Lundqvist, tel 031-773 12 29.

27/11 professur i barnkardiologi vid avd f pediatrik förenad med befattning som överläkare vid Östra sjukhuset, ref nr E 311 2977/96. Upplys: prof Ingemar Kjellmer, tel 031-37 46 30.

28/11 universitetslektor i praktisk filosofi, ref nr E 324 3467/96. Upplys: prefekt Christian Bennet, tel 031-773 43 22.

28/11 universitetslektor i psykologi med inriktning mot human reproduktion vid avd för obstetrik och gynekologi, ref nr E 324 3435/96. Tjänsten är avsedd för forskning om psykologiska problem vid infertilitet. Upplys: prof Lars Hamberger, tel 031-60 33 38.

Vid Uppsala universitet, Box 256, 751 05 UPPSALA

19/11 universitetslektor i materialvetenskap med inriktning mot tribologi vid inst f teknologi, dnr 6966/96.

Upplys: dekanus Mats Olsmats, tel 018-18 30 72.

21/11 forskarasistent i engelska språket, dnr 7018/96. Upplys: Merja Kytö, tel 018-18 12 51.

28/11 forskarasistent i nationalekonomi vid institutet för bostadsforskning i Gävle, dnr 7136/96. Upplys: Bengt Turner, tel 026-14 78 23.

Vid Lunds universitet, Box 117, 221 00 LUND

20/11 forskarasistent i fysikalisk kemi, ref nr 4000. Upplys: prof Sture Forsén, tel 046-222 82 45.

2/12 professor i ekonometri, ref nr 13136. Upplys: prof Lars-Gunnar Svensson, tel 046-222 86 79.

4/12 professor i kemisk teknologi, ref nr 3496. Upplys: prof Göran Magnusson, tel 046-222 82 15.

4/12 professor i fasta tillståndets kemi, ref nr 3497. Upplys: prof Göran Magnusson, tel 046-222 82 15.

4/12 professor i vattenförsörjnings- och avloppsteknik, ref nr 3498. Upplys: prof Lars Bengtsson, tel 046-222 89 80.

4/12 professor i teknisk logistik, ref nr 3499. Upplys: prof Gunilla Jönson, tel 046-222 94 44.

Vid Stockholms universitet, 106 91 STOCKHOLM

25/11 forskarasistent i engelska med tjänstgöringsskyldighet i engelskspråkig litteratur, ref nr 614-2241/96. Upplys: prof Harald Fawkner, tel 08-16 35 95.

25/11 forskarasistent i tyska särskilt tysk litteraturvetenskap, ref nr 614-2242/96. Upplys: prefekt Helmut Müssener, tel 08-16 35 01.

25/11 forskarasistent i tvåspråkighetsforskning, ref nr 614-2244/96. Upplys: prof Kenneth Hyltenstam, tel 08-16 30 93.

6/12 nio tjänster som forskarasistent i följande ämnen:

- teoretisk fysik, särskilt kvantkemi, ref nr 614-2132/96

- fysikalisk systemteknik, ref nr 614-2133/96

- molekyl- och laserfysik, ref nr 614-2134/96

- matematik, ref nr 614-2135/96

- meteorologi, företrädesvis med inriktning mot kemisk meteorologi, ref nr 614-2136/96

- meteorologi, företrädesvis med inriktning mot dynamisk meteorologi, ref nr 614-2197/96

- bioorganisk kemi, ref nr 614-2137/96

- neurokemi, särskilt neurotoxikologi, ref nr 614-2138/96

samt med sista ansökningsdatum 31 jan 1997

- etologi, ref nr 614-2139/96.

Upplys: Ann-Charlotte Östblom, tel 08-16 20 86.

Vid Umeå universitet, 901 87 UMEÅ

19/11 forskarasistent i experimentell växtekologi, dnr 3152-1969-96. Upplys: Christer Nilsson, tel 090-16 60 03.

22/11 forskare (vid projekt) vid inst för arkeologi, dnr 3112-1959-96. Upplys: doc Per H Ramqvist, tel 090-16 62 28.

22/11 föreståndare vid det samhällsgeografiska miljöcentret i Kiruna, dnr 3125-2015-96. Upplys: prof Einar Holm, tel 090-16 57 29.

10/1-97 universitetslektor i naturvetenskaplig mikrobiologi med molekylärbioologisk inriktning, dnr 3152-2011-96. Upplys: prof Bernt Eric Uhlin, tel 090-17 67 31.

Högskolan i Kalmar, Box 905, 391 29 KALMAR

29/11 universitetslektor i immunologi vid inst för naturvetenskap. Upplys: Håkan Hallmer eller Anki Koch-Schmidt tel 0480-44 62 00.

Vid Högskolan Dalarna, 791 88 FALUN

22/11 forskningsledare/koordinator, ref nr 71/96. Upplys: prof Yngve Bergström, tel 023-77 86 10.

Vid Institutet för rymdfysik, Box 812, 981 28 KIRUNA

20/11 programmerare/systemadministratör. Upplys: Lars Fernström, tel 0980-790 71.

stipendier anslag

Ansökningstidens utgång anges före respektive kungörelse.

1/12

Dr Félix Neuberghs Stiftelse

Rubric stiftelse ledigförklarar medel för

- i Sverige boende barns eller ungdoms vård och uppfostran

- utbildning för ungdomar mellan 18-24 år vid högskola, universitet eller liknande officiell anstalt

- att lindra effekten av skador och sjukdomar hos äldre stigna

- stöd till sådan klinisk medicinsk forskning som bedrivs i den västsvenska regionen och vars huvudsakliga syfte skall vara att förbättra den äldre människans fysiska livskvalitet.

Blanketter och upplysningar: stiftelsens sekretariat, Dr Félix Neuberghs Stiftelse, Viktor Rydbergsgatan 14, 411 32 Göteborg.

6/12

Skogs- och jordbrukets forskningsråd

Ansökningar kan göras om bidrag inom forskningsprogrammet "ekologisk jordbruks- och trädgårdsproduktion". Målet är att genom kunskaps- och kompetensuppbyggnad bidra till en långsiktig utveckling av ekologisk jordbruks- och trädgårdsproduktion.

Medel kan sökas för forskningsprojekt samt internationellt utbyte, tvärvetenskapligt samarbete välkomnas särskilt. Blanketter och information erhålles från rådet, Box 6488, 113 82 Stockholm, tel 08-736 09 10, fax 08-33 29 15.

13/12

Anders Wall-stipendium till London

Stipendiet är avsett för att utbilda unga, kreativa affärsbegävnare inom internationell handel och industri. Stipendiesumman uppgår till 100 000 kr. Tillträde: 1 juni 1997 för 12 mån tjänstgöring vid Handelskammaren i London. Sökande bör ha avslutat en ekonomisk utbildning, vara i 25-årsaldern och ha goda kunskaper i engelska. Upplysningar: VD Pia Helena Gross eller Elisabet Baldwin, tel 00944-171-4864545. Formulär erhålles från Handelskammarens sekretariat, The Swedish Chamber of Commerce for the United Kingdom, 73 Welbeck Street, London W1M 7HA.

15/12

Svenska institutet - Jubileumsstipendier

För att fira kungens 50-årsdag utlyser Svenska institutet fyra stipendier för forskning om Sverige i ett internationellt perspektiv. Stipendierna riktar sig till svenska och utländska forskarstuderande inom humanistisk fakultet. Avhandlingsarbetet skall ha en svensk inriktning med en internationell anknytning. Ansökan kan endast göras av svensk universitetsinstitution. Formulär och upplysningar: Svenska institutet, Box 7434, 103 91 Stockholm, tel 08-789 20 00.

16/12

Skogs- och jordbrukets forskningsråd

Ansökningar om bidrag till forskningsprojekt inom "forskarskolan trä och träfiber" som verkar för ökad integrering av kunskaper och kommunikation mellan universitet och industriell forskning.

Tio nya doktorandtjänster

SJFR beviljar medel för nya forskningsprojekt som skall vara inriktade mot träets och träfibers biologi, kemi eller fysik och som behandlar något delmoment inom kedjan skog-råvara-produkt. Anslaget är på 500 000 kr per projekt och är i fyra år och avser att täcka en doktorandtjänst samt drift. Blanketter och information erhålles från rådet, Box 6488, 113 82 Stockholm, tel 08-736 09 10, fax 08-33 29 15.

30/12

KVA-stipendier

Kungl Vetenskapsakademien, KVA, utlyser följande stipendier.

- Margit Althins fond - för svenska geografers resor till länder utanför Sverige, Norge och Danmark. Svenskt medborgarskap erfordras. 155 000 kr delas ut.

- Axel Hambergs testamentsfond för naturgeografiska undersökningar inom lan-

det, företrädesvis inom Sareks fjälltrakt. 30 000 kr delas ut.

- Th Nordströms fond för forskning inom geologi, petrografi, mineralogi och bergsvevenskap. 120 000 kr delas ut.

- Olof Ahlöfs fond för högre studier och forskning utomlands inom astronomi, fysik. Sökande skall vara född av svenska föräldrar. 40 000 kr delas ut.

Upplysningar och blanketter: stip sekr Birgitta Lundeberg, KVA, Box 50005, 104 05 Stockholm, tel 08-673 95 00.

31/12

KVA-stipendier

Kungl Vetenskapsakademien, KVA, utlyser följande stipendier.

- Hierta-Retzius stipendiefond för sociala ändamål: undervisning, utbildning och uppfostran, framför allt i praktisk och etisk riktning.

- Hierta-Retzius stipendiefond för vetenskapliga ändamål: forskning inom samhällsvetenskap, matematik, astronomi, zoologi och botanik.

- Hierta-Retzius fond för vetenskaplig forskning inom matematik, astronomi, zoologi och botanik. Sökande skall ha påbörjat sin forskarutbildning.

Upplysningar och blanketter: stip sekr Birgitta Lundeberg, KVA, Box 50005, 104 05 Stockholm, tel 08-673 95 00.

31/12

Stiftelsen Längmanska kulturfonden

- Rubr stiftelse har till uppgift att främja vetenskap, konst och litteratur. Fonden främjar också verksamhet för folkbildning.

- Naturvetenskap, teknik och medicin utgör väsentliga delar av det moderna samhällets kultur. För projekt inom dessa områden kan bidrag sökas från stiftelsen.

Ansökan inständes till stiftelsen, c/o Margaretha Falk, S-E-Banken, Huvudkontoret, 106 40 Stockholm. Upplysn: tel 08-763 80 00.

15/1-97

Stiftelsen Clara Lachmanns fond

Rubr stiftelse är en skandinavisk kulturfond. Ändamål till vilka bidrag ges, skall ha en klar skandinavisk inriktning och omfattas av mer än ett skandinaviskt land. Till Skandinavien räknas: Danmark, Färöarna, Island, Norge och Sverige. Blanketter och upplysningar: Stiftelsen Clara Lachmanns fond, c/o S-E-Banken, Stiftelseförvaltning, 405 04 Göteborg, tel 031-62 10 00

19/1-97

KVA-stipendier

Civilingenjör Gustaf Sigurd Magnusons fond för främjande av vetenskapen inom matematik. Följande rangordning gäller: stöd till doktorander, stöd till den som vill meritera sig efter doktorsexamen, stöd till svenska forskare hemma eller i utlandet samt inbjudan av utländska gästforskare, bidrag att

kvarhålla forskare inom landet och stöd till den som i sin verksamhet utnyttjar matematik och som önskar bidrag till vetenskaplig förkovran inom ämnet. 650 000 kr delas ut. Upplysningar och blanketter: stip sekr Birgitta Lundeberg, KVA, Box 50005, 104 05 Stockholm, tel 08-673 95 00.

Föreläsningar

19 november, kl 15.00

Finns det vild brysselkål och åt Gustav Vasa jordgubbar på midsommar?

Åslög Dahl, systematisk botanik

Nya konferensrummet, plan 2, Botaniska institutionen, Carl Skottbergs Gata 22 B

20 november, kl 13.00

Genetisk variation hos klonväxter - exempel Carex, Olle Jonsson, systematisk botanik, Lunds universitet

Nya konferensrummet, plan 2, Botaniska institutionen, Carl Skottbergs Gata 22 B

Onsdagen den 20 november kl. 18.00

TONY LABAT berättar om San Franciscos konstscen. Konsthögskolan Valand vid GU ÖPPNA FÖRELÄSNINGAR

Aulan Valand

20 november kl. 18.15 - 20.00

Verktyg för att minimera miljöpåverkan.

Lars Salmi, EkoLogik, CIT: Miljö och produktutveckling. Bo Rydén, PROFU: **Avfallsplanering - politikernas verktyg.**

Sektionen för Miljövetenskap, samt Gothenburg Research Institute.

Palmstedtsalen, vid Chalmers huvudingång från Aschebergsgatan

21 november, kl 13.15

Klimatförändringar med hänsyn till naturliga variationer och antropogen påverkan

Deliang Chen, Naturgeografi

Stora hörsalen, Geovetacentrum, Guldhedsgatan 5 A

22 november kl 9-12

En redovisningshistoria med många dimensioner" Inledare: Björn Brorström

Förvaltningshögskolans seminarierie - hösten 96. Lokal: A 010

22 november kl 14-16

Ideology and Bullfighting in Spain.

Alberto Bouroncle

IASSA, Göteborgs universitet

Pilgatan 19, Haga, rum K212

24 november 15.00 - ca 16.30

Svensk nationalism under Gustav II Adolfs tid. Kurt Johannesson, professor, retorik, Uppsala. Söndagsföreläsningar på Humanisten hösten 1996 Avgift: Medlemmar i Föreningen för populärvetenskap 30:-/gång, övriga 60:-/gång. Medlemskap kan tecknas i entrén. Humanisten Stora hörsalen.

26 november, kl 13-15

Seminarier i politisk teori

The Moral Standing of Democracy

Mats Lundström, Uppsala

B 131, Statsvetenskapliga inst,

Sprängkullsgatan 19

26/11 kl 14-16

Fruar och mamseller. Kvinnor inom sydsvensk borgerlighet 1790-1870.

Eva Helen Ulvros.

Tvärhistoriska seminarier vid inst för kvinnovetenskap. Tema: Makt och sociala distinktioner.

Lokal: seminarierummet, inst för kvinnovetenskap, Bengt Lidnersgatan 7.

27 november, kl. 10-12

Från ax till limpa. Om att mäta och värdera ungdomars växt och mognad.

Presentatörer: Mona Franséhn, doktorand och Stig Grundvall, doktorand

Konferensrummet, institutionen för socialt arbete

27 november, kl 13.00

Många munnar och tålmod: bra egenskaper när resurserna är begränsade

Ingibjörg S Jönsdóttir, systematisk botanik

Nya konferensrummet, plan 2, Botaniska institutionen, Carl Skottbergs Gata 22 B

27 november, kl. 13-15

Studies of modern urban culture

Presentatörer: Justin O'Connor, Ph.D., Katie Milestone, Ph.D., Manchester Metropolitan University, Dept of Popular Culture

Metodseminarium. Konferensrummet, institutionen för socialt arbete

27 november, 18.15 - 20.00

Kvinnoforskning i välfärdssamhällets nedmontering

Rita Foss-Fridlizuz, vetenskapsteori

Kvinnovetenskaplig seminarierie ht-96

Feminsten, Bengt Lidners gatan 7

27 november kl. 18.15 - 20.00

Miljömanagement i Göteborgs Stad

Göran Värmbly, Miljösekretariatet, Göteborgs Stad. Öppen föreläsningsserie om miljöfrågor: miljömanagement?

Sektionen för Miljövetenskap, samt Gothenburg Research Institute

Lokal: Palmstedtsalen, vid Chalmers huvudingång från Aschebergsgatan

29 november kl 9-12

"Kommunalforskning i Norden"

Inledare: Henry Bäck

Förvaltningshögskolans seminarierie - hösten 96

Lokal: A 010

Internationellt om högskolan

• Inget anslag till Nobelpristagare

Att få forskningsanslag är inte så lätt, inte ens om man är Nobelpristagare. Samma dag som Sir Harold Kroto, professor vid University of Sussex, fick veta att han tilldelats nobelpriset i kemi kom beskedet om att han nekats anslag från Engineering and Physical Science Research Council för ett projekt inom molekylärkemin. Han tog tillfället i akt att i *The Independent* (10/10) klaga på den brittiska regeringens forskningspolitik: "My feeling is that fundamental science in this country is now below its survival threshold. It used to be 14 per cent of government funds, and now it's more like 5 per cent or so."

• EUs utbildnings- ministrar möts 21/11

Den 21 november kommer EUs utbildningsministrar att samlas till råds-möte. På dagordningen står bl a frågor om skoleffektivitet och livslångt lärande. Det irländska ordförandeskapet har drivit dessa frågor i de förberedande mötena i utbildningskommittén under det andra halvåret. Det ministrarna skall ta ställning till är ett antal grundläggande principer som kan utgöra grund för ett fortsatt arbete både nationellt och inom unionen. Det är osäkert om rådsmötet kan behandla frågan om förläggningen av Tempus-programmet till den sista juni år 2000. Förslaget har tillstyrkts i förberedande diskussioner men Europaparlamentet kommer att ta ställning först omkring den 15 november. Den 1 januari övertar Nederländerna ordförandeskapet i EU. Från nederländsk sida har man aviserat att man kommer att prioritera frågor om multimedia i undervisningen, lärarutbildning och våldet i skolan.

• På initiativ av den europeiska rektors- konferensen, CRE,

är en europeisk universitetshistorik i fyra delar under utgivning. Den heter *A history of the university in Europe*. Ett första band är tidigare utgivet och nu finns en andra volym som omfattar utvecklingen under perioden 1500-1800. Utgivare är Cambridge University Press.

Doktorspromotionen i Vasakyrkan

Den internationellt kände orgelförskaren Cornelis H Edskes från Groningen, Nederländerna, har blivit hedersdoktor. Promotor i talarstolen är Göran Kjellmer. Foto: Göran Olofsson

Vasakyrkan var fylld av doktorer och deras anhöriga den 19 oktober, när 118 doktorer från fem fakulteter fick insignier på sin doktorsvärdighet. Dessutom kreerades tolv hedersdoktorer. Alla som promoverades finns nämnda i skriften *Doktorspromotion Göteborgs universitet 1996* som givits ut av marskalkskontoret.

Promotorer var professor Silas Pettersson, med fak, professor Hans-Göran Gröndahl, odont fak, professor Göran Kjellmer, hum fak, professor Britt Johansson, samh fak och professor Oliver Lindqvist, mat nat fak.

Högtidligheten inleddes av rektor Jan Ling och därefter var det dags för utmärkelser, priser och utdelning av doktorsinsignier.

- Bergljot Voldrich blev *socia et amica*
- Margita Björklund och Ingrid Jansson fick *Pro arte et scientia*
- 1996 års pedagogiska pris tilldelades Sven-Gunnar Andersson och Jörgen Löfström. Margareta Wallin Peterson mottog det pedagogiska lagpriset
- Lundbergsmedaljen tilldelades Anders Lindahl och Lars Peterson.

Högtidsföreläsningen *Bärekraftig växt i et nordiskt perspektiv* hölls av professor Finn Førsund från Oslo, nybliven hedersdoktor vid samhällsvetenskapliga fakulteten.

Studentkommitténs ordförande Peter Lindhardt stod för den sedvanliga student-uppvaktningen. Akademiska kören under ledning av Jan Ivar Blixt gav musikalisk inramning åt ceremonin. När promotionsprocessionen startade från universitetshuset i Vasaparken höll det på att gå snett, ty den styrde kosan mot Hagakyrkan i stället för till Vasakyrkan! Misstaget upptäcktes dock snabbt och det blev rättning i leden. På kvällen avnjöts promotionsmiddag på Börsen. Det vankades lax med skaldjursterrin, helstekt gödkalv och Charlotte Russe aux Docteurs (*sic*). Därefter exekverade bandet *Still Alive* dansmusik.

Anm: Förra året fick Nyhetsbrevets redaktion kritik för bristfällig bevakning av doktorspromotionen. Redaktionen är inte inbjuden att närvara.

Sture Allén och Erik Lönnroth, professor emeriti och ledamöter av Sv Akademien, leder processionen genom Vasaparken. Foto: Göran Olofsson

